

šestý odstavec c. ř. s. Podle toho, co uvedeno, měl první soud vydati o žalobě rozsudek pro zmeškání podle § 442 první odstavec a § 396 c. ř. s., neboť ta okolnost, že jednání bylo omezeno na onu námitku a žaloba odstoupena, jest nerozhodnou; výsledky posavadního jednání nepozbyly účinku a nové jednání mělo býti provedeno s použitím jednacího protokolu sepsaného o prvním jednání a všech ostatních spisů sporu se týkajících. Vždyť účelem předpisu § 261, odstavec šestý, c. ř. s. bylo také, by výsledky dosavadního jednání nepřišly na zmar. Náзору prvního soudu, že žalující strana dále jednala a tak dala najevo, že svůj návrh bere zpět pokud se týče, že neučinila proti postupu soudu onoho návrhu nedbajícího výtky, takže postup ten nemůže již bráti v odpor, přisvědčiti nelze. Civilní soud nemá v tomto směru nijakého ustanovení, že by v takovém případě pokládati bylo podobný návrh za zpětvzetí a nelze snad obdobně použítí na př. předpisu § 235 c. ř. s., odstavec druhý. Dokud strana takový návrh nevezme zpět, musí soud k němu přihlížeti. Předpis § 196 c. ř. s. o výtce vad na tento případ rovněž nedopadá, ježto nejde o porušení předpisu upravujícího řízení, zejména formu některého procesního úkonu, jak § 196 předpokládá.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Po formální stránce pokládá nejvyšší soud dovolací rekurs za přípustný, třebaž rekursní soud zrušil usnesení prvního soudu, nařídív prvnímu soudu skončení jednání a vynesení rozsudku pro zmeškání, aniž vyhradil svému usnesení právní moc (§ 527 druhý odstavec c. ř. s.), poněvadž napadené usnesení je ve skutečnosti změnou usnesení prvního soudu. Dovolací rekurs je důvodný. Vyloučení strany z dalšího přednesu podle § 442 druhý odstavec c. ř. s. k návrhu přítomného odpůrce předpokládá, že návrh byl podán u soudu příslušného k projednání a rozhodnutí rozepře. V souzeném případě byl žalobcův návrh podle § 442 druhý odstavec c. ř. s. učiněn při roku dne 20. prosince 1933 před okresním soudem civilním pro vnitřní Prahu, kterýžto soud se však hned na to pravoplatným usnesením z téhož dne prohlásil k projednání a rozhodnutí této rozepře nepřislušným a postoupil žalobu podle § 261 šestý odstavec c. ř. s. okresnímu soudu v Písku. Tím pozbyl žalobcův návrh, podaný u nepřislušného soudu, svého podkladu a k tomu, aby mu mohlo býti vyhověno, musel by býti znovu přednesen před soudem příslušným, ačť za podmínek § 442 druhý odstavec c. ř. s., totiž jen v případě, kdyby se odpůrce k roku před tímto příslušným soudem nedostavil. Zamítl proto procesní soud návrh žalobcův právem. Při tom není rozhodným, že se žalobce pustil před okresním soudem v Písku do projednávání sporu se žalovanou, nýbrž rozhoduje, že při roku konaném dne 25. května 1934, kdy žalobce po prvé před příslušným soudem učinil návrh podle § 442 druhý odstavec c. ř. s., nebylo podmínek pro jeho vyhovění.

Čís. 13824.

Smluvený zákaz postupu pohledávky působí i proti třetím osobám a jeví účinky i proti postupníku, jenž o něm nevěděl. Zákazu postupu

může se však dovolávat jen postoupený dlužník, nikoliv věřitel, který postup sám provedl, a důsledkem toho ani věřitel postupitele, jemuž byla postoupená pohledávka zabavena a přikázána k vybrání.

(Rozh. ze dne 5. října 1934, Rv II 673/34.)

Československý stát zabavil v exekuci proti Janu K-ovi dlužníkovu pohledávku za zemí moravskoslezskou za práce na zemské škole v R. a dal si tuto pohledávku přikázati k vybrání. Ještě před zabavením pohledávky postoupil Jan K. tuto pohledávku spořitelně města R. V protokole o zadání prací na zemské škole v R. vzdal se Jan K. práva postupovati pohledávky za zemí moravskoslezskou třetím osobám mimo pohledávky již likvidní. Žalobou, o níž tu jde, domáhala se spořitelna města R. na československém státu nepřipustnosti exekuce na pohledávku, ježto jí byla dlužníkem postoupena. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly.

N e j v y š š í s o u d uznal podle žaloby.

D ů v o d y:

Mezi stranami není sporu o tom, že k postupu pohledávky došlo před jejím zabavením. Žalovaný namítá jen, že postup nelze uznati za platný, protože prý se Jan K. jako věřitel v zadávacím protokolu ze dne 24. června 1932 výslovně vzdal práva postupovati pohledávky proti zemi moravskoslezské osobám třetím mimo pohledávky již likvidní; zabavená pohledávka nebyla prý v době postupu likvidní a stala se likvidní teprve po postoupení, a to 10. října 1933, kdy byly kolaudační operáty schváleny. Oba nižší soudy se v podstatě připojily k tomuto názoru žalovaného a dovodily, že likvidní stala se pohledávka teprve schválením operátů a že je proto postup, k němuž došlo před tím, neplatný. Není o tom pochybnosti, že postupitelnost pohledávky může býti úmluvou mezi stranami vyloučena a že takový zákaz postupu působí i proti třetím osobám a jeví účinek i proti postupníku, jenž o něm nevěděl (rozh. čís. 5396, 6720 a 11.334 sb. n. s.). Než takového zákazu postupu mohl by se dovolávat jen postoupený dlužník, jehož práva k pohledávce byla dotčena, nikoli však věřitel, který postup sám provedl a jehož práva nikterak dotčena nebyla. Proto nemůže se ho dovolávat ani vymáhající věřitel v exekuci proti postupiteli, neboť zabavením a přikázáním k vybrání nenabývá více práv než měl jeho dlužník, který pohledávku postoupil. V souzeném případě mohla by tedy odporovati postupu a také exekuci na pohledávku jen země moravskoslezská jako poddlužnice, kdyby její práva vyplývající z porušení zákazu postupu byla dotčena. Ve sporu bylo sice uvedeno, že prý tato dlužnice proti žalobkyni prohlásila, že postup nemůže vzíti na vědomost. To však je potud nerozhodné, že postoupený dlužník v zásadě nemusí souhlasiti s postupem, protože postup jest smlouvou mezi postupitelem a postupníkem, takže takový odpor postoupeného dlužníka, který nebyl uplatněn sporem, je pro platnost postupu bezvýznamný a ani postupitel ani vymáhající věřitel nemůže z tohoto odporu postoupeného dlužníka nic do-

vozovati ve svůj prospěch, když práva postupitelova nijak dotčena nebyla. Podle toho nesejde ve sporu na tom, jaká byla úmluva o postupitelnosti pohledávky a zda byla pohledávka v době postupu likvidní čili nic. Žalobě bylo vyhověti, když ve sporu šlo jenom o platnost postupu proti Janu K-ovi jako věřiteli postupujícímu a proti žalované straně jako vymáhajícímu věřiteli vedoucímu exekuci na onu pohledávku již postoupenou.

Čís. 13825.

Přímé daně (zákon ze dne 15. června 1927, čís. 76 sb. z. a n.).

Odpor podle § 357 zákona může se týkati jen berní exekuce již zahájené a nevztahuje se na pozdější berní exekuci, třebaže je vedena na též předmět.

»Vyhovění odporu« ve smyslu § 357 zákona jest i v tom, že bylo straně (jejímu právnímu zástupci) třeba jen ústně (telefonicky) sděleno, že se exekuce k jejímu odporu zrušuje.

(Rozh. ze dne 5. října 1934, Rv II 854/34.)

V berní exekuci k vydobytí daňové pohledávky za L-em byla zabavena kontrolní pokladna. Žalující firma podala dne 17. října 1931 proti zabavení odpor podle § 357 zák. o přímých daních, tvrdíc, že si vyhradila k zabavené pokladně vlastnické právo až do úplného zaplacení kupní ceny. Žalobě, již se domáhala žalující firma na československém státu nepřípustnosti exekuce, o b a n i ž š í s o u d y vyhověly.

N e j v y š š í s o u d zrušil napadený rozsudek a vrátil věc odvolacímu soudu k dalšímu jednání a k novému rozhodnutí.

D ů v o d y:

Ve sporu jde o to, zda bylo vyhověno odporu ze dne 17. října 1931. Podle vyličení žalované strany stalo se tak tím, že berní úřad k odporu žalobkyně exekuci zrušil, v čemž by ovšem bylo již také obsaženo, že odporu vyhovuje, kdežto podle vyličení žalobkyně se tak nestalo.

Po právní stránce jest uvést, že se odpor mohl týkati jen exekuce již zahájené, tedy exekuce, které se týká zájemní protokol ze dne 28. května 1931. Této exekuci odporuje podaná žaloba podle prohlášení žalobkyně. Není správný názor odvolacího soudu, že se odpor ze 17. října 1931 vztahoval i na pozdější exekuci ze dne 13. června 1932, protože tu by se byla žalobkyně musila proti této nové exekuci brániti novým odporem, který nepodala. V tom má pravdu dovolatelka, protože se od první exekuce, ať již došlo nebo nedošlo k jejímu zrušení, do nového zabavení mohly skutkové okolnosti rozhodné pro otázku vlastnictví k zabavené pokladně změnit a musila se žalobkyně proti této nové exekuci brániti novým odporem. Přes prohlášení žalobkyně netýká se tedy žaloba, která musí směřovati vždy proti určitému exekučnímu řízení, jež má býti již v žalobě určité označeno, exekuce pozdější a